

Бібліотека вчителя

З.Л. Головка, Н.Я. Походжай

Уроки математики

1 клас

Посібник для вчителя

Видання третє, перероблене і доповнене

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
вчитель початкових класів вищої категорії, вчитель-методист
Будна Н.О.

Головко З.Л., Походжай Н.Я.

Г 60 Уроки математики : 1 клас / З.Л. Головко, Н.Я. Походжай. — Вид. 3-тє, переробл. і доп. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 288 с.

ISBN 978-966-10-3043-4

У посібнику подано розгорнуті конспекти уроків з математики, зміст яких відповідає новій навчальній програмі МОН молодьспорту України, Державному стандарту початкової загальної освіти та підручнику «Математика. 1 клас» (авт. Богданович М.В., Лищенко Г.П.).

Пропонуються зразки бесід під час вивчення нового матеріалу, цікаві завдання для усного рахунку та розвитку творчих здібностей учнів. Практичні завдання розглядаються на основі ілюстрацій, схем, таблиць та сюжетних малюнків. Передбачено використання зошита з математики для 1 класу та комплекту таблиць з математики для 1 класу (Тернопіль: Навчальна книга — Богдан).

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32 : 51
ББК 74.262.21

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Орієнтовний календарний план

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
1.	Ознайомлення учнів з підручником. Предмет. Фігура. Лічба предметів. Поняття «більше», «менше».	11.	
2.	Лічба предметів. Властивості предметів (великий, малий, високий, низький). Відношення між предметами (більший, менший, вищий, нижчий, однакові).	13.	
3.	Лічба предметів. Поняття «високий», «низький», «на», «під», «вгору», «вниз». Підготовчі вправи до написання цифр.	15	
4.	Порядкова лічба. Поняття «зліва — направо», «справа — наліво», «один», «всі», «решта», «кожний», «вищий — нижчий». Підготовка до написання цифр.	17	
5.	Лічба предметів. Розміщення предметів (ліворуч, праворуч). Розрізнення предметів за розміром.	19	
6.	Лічба предметів. Поняття «вгорі», «внизу», «посередині», «зліва», «справа», «правіше», «лівіше», «між», «поряд». Підготовка до письма.	21	
7.	Один і багато. Число. Цифра. Позначення чисел цифрами. Підготовка до написання цифр.	23	
8.	Лічба предметів. Співвідношення цифри і числа. Поняття «багато», «один».	25	
9.	Лічба предметів. Число і цифра 1. Написання цифри 1. Відношення між предметами (довгий, короткий, найбільший, найменший, широкий, вузький).	27	
10.	Число і цифра 2. Написання цифри 2. Лічба предметів. Монети 1 к. і 2 к.	29	
11.	Лічба предметів. Закріплення поняття «довгий», «короткий», «найдовший», «найкоротший», «однакові за довжиною», «широкий», «вузький».	31	
12.	Лічба предметів. Порівняння чисел. Відношення між числами більше, менше. Знаки «>», «<». Читання нерівностей. Написання цифр 1, 2.	33	
13.	Число і цифра 3. Порівняння чисел в межах 3. Написання цифри 3. Порівняння довжини, товщини предметів.	35	
14.	Склад числа 3. Прямі та криві лінії. Ламана лінія. Трикутник.	37	
15.	Число і цифра 4. Утворення числа 4. Написання цифри 4. Порівняння чисел у межах 4.	39	
16.	Склад числа 4. Чотирикутник. Розпізнавання геометричних фігур. Написання цифр.	41	
17.	Лічба предметів. Повторення складу чисел 3 і 4. Порівняння чисел у межах 4.	43	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
18.	Число і цифра 5. Написання цифри 5. Порівняння чисел у межах 5. Попереднє і наступне число. Порядкова і кількісна лічба.	45	
19.	Порівняння чисел у межах 5. Попереднє і наступне числа. Монети. Склад числа 5. Написання цифр. П'ятикутник.	47	
20.	Склад числа 5. Порівняння чисел у межах 5. Позначення чисел на числовому відрізку. Написання цифр. Порівняння висоти предметів.	49	
21.	Ознайомлення з дією додавання. Знак "+" (додати). Складання прикладів на додавання за предметними малюнками. Написання цифр.	51	
22.	Складання рівностей на додавання за малюнками монет. Порівняння чисел. Поняття "на", "над", "під". Порівняння за віком ("молодший — старший").	53	
23.	Число і цифра 6. Утворення числа 6. Написання цифри 6. Порівняння чисел в межах 6. Складання і читання виразів на додавання за предметними малюнками.	55	
24.	Склад числа 6. П'ятикутник. Шестикутник.	57	
25.	Повторення складу числа 6. Складання і читання виразів на додавання. Розв'язування виразів на додавання на основі перелічування предметів. Порядкова лічба. Розпізнавання многокутників.	59	
26.	Число і цифра 7. Утворення числа 7. Написання цифри 7. Порівняння чисел у межах 7. Послідовність чисел у межах 7. Складання і розв'язування виразів.	61	
27.	Склад числа 7. Складання, розв'язування, читання виразів на додавання в межах 7. Дні тижня. Написання цифр.	63	
28.	Перетин прямих. Точка. Відрізок. Промінь. Ламана лінія. Порівняння відрізків за довжиною. Розв'язування прикладів на додавання.	65	
29.	Число і цифра 8. Утворення числа 8. Написання цифри 8. Порівняння чисел у межах 8. Послідовність чисел у межах 8. Додавання у випадку трьох доданків.	67	
30.	Склад числа 8. Складання, розв'язування, читання виразів на додавання в межах 8. Вправи на знаходження пропущених чисел. Порівняння чисел. Написання цифр.	69	
31.	Вимірювання довжини відрізків. Сантиметр. Порівняння довжини відрізків. Складання виразів за малюнками.	71	
32.	Число і цифра 9. Порівняння чисел у межах 9. Написання цифри 9. Складання виразів на додавання. Вимірювання довжини відрізків.	73	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
33.	Склад числа 9. Написання цифр. Порівняння чисел у межах 9. Складання виразів на додавання. Вимірювання довжини відрізків.	75	
34.	Складання і розв'язування виразів на додавання. Послідовність чисел у межах 9. Розпізнавання багатокутників. Порівняння чисел. Написання цифр.	77	
35.	Утворення числа 10. Написання числа 10. Послідовність чисел у межах 10. Порівняння чисел.	79	
36.	Склад числа 10. Послідовність чисел у межах 10. Складання і розв'язування виразів на додавання. Написання цифр.	83	
37.	Повторення складу числа 10. Складання виразів за малюнками предметів та монет. Написання цифр.	85	
38.	Додавання чисел. Компоненти дії додавання (доданки, сума). Складання виразів на додавання за малюнками, за числовим відрізком.	87	
39.	Повторення складу чисел 5 і 6. Складання і розв'язування виразів на додавання за числовим відрізком та предметними малюнками. Написання цифр.	89	
40.	Ознайомлення з дією віднімання. Знак “–” (відняти). Числовий вираз. Складання числових виразів на віднімання за малюнками та числовим відрізком.	91	
41.	Дія віднімання. Складання рівностей на віднімання і додавання. Написання цифр.	93	
42.	Зв'язок додавання і віднімання. Складання виразів на віднімання з виразів на додавання. Вимірювання довжин відрізків.	95	
43.	Зв'язок додавання і віднімання (закріплення). Креслення відрізків.	97	
44.	Число і цифра 0. Місце нуля у ряді чисел. Написання цифри 0. Віднімання рівних чисел. Обчислення значення виразів за допомогою лінійки.	99	
45.	Послідовність чисел від 0 до 10. Віднімання рівних частин. Складання рівностей на віднімання з рівностей на додавання.	101	
46.	Додавання і віднімання 0. Додавання і віднімання 1. Порівняння чисел. “Перевір себе”.	103	
47.	Задача. Структура задачі. Відмінність задачі від розповіді, запитання, загадки. Задачі на знаходження суми й остачі.	105	
48.	Послідовність чисел від 0 до 10. Порівняння чисел в межах 10. Складання і розв'язування задач на знаходження суми та остачі.	109	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
49.	Складання таблиць додавання і віднімання 1. Обчислення значень виразів виду $7 + 1 + 1$, $7 - 1 - 1$. Складання і розв'язування задач.	111	
50.	Вправи та задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 1. Складання і розв'язування задач на знаходження суми і остачі. Текстова задача. Повторення складу чисел 9 і 10. Вимірювання довжини відрізків.	113	
51.	Складання таблиць додавання і віднімання числа 2. Розв'язування прикладів виду $8 + 2 - 1$, $8 - 2 - 2$. Віднімання за допомогою числового відрізка. Складання і розв'язування задач.	115	
52.	Вправи і задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 2. Порівняння виразу і числа.	117	
53.	Збільшення та зменшення числа на 1, 2. Вправи на засвоєння таблиць додавання та віднімання числа 2. "Умова задачі", "запитання задачі", "відповідь задачі" (закріплення понять).	119	
54.	Розв'язування задач і виразів на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць. Порівняння виразу і числа.	121	
55.	Складання таблиць на додавання і віднімання числа 3. Задачі на збільшення та зменшення числа на кілька одиниць.	123	
56.	Вправи і задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 3. Розв'язування задач на знаходження суми. Вимірювання довжини відрізків. "Перевір себе".	125	
57.	Складання задачі, яка містить поняття "стільки ж". Задачі на знаходження остачі. Вправи і задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 3.	127	
58.	Назва чисел при відніманні. Складання таблиць додавання і віднімання числа 4. Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 4. Побудова відрізків заданої довжини.	129	
59.	Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 4. Задачі на знаходження суми і остачі. Кругові приклади.	133	
60.	Задачі на знаходження суми і остачі. Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання. Вимірювання довжини сторін многокутника. Побудова чотирикутника за зразком.	135	
61.	Складання таблиць додавання і віднімання числа 5. Задачі на збільшення та зменшення числа на кілька одиниць.	137	
62.	Різницеве порівняння чисел. Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 5.	139	
63.	Розв'язування задач на різницеве порівняння чисел. Задача, яка містить поняття "стільки ж". Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання. Побудова відрізка, коротшого (довшого) від даного.	141	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
64.	Складання таблиць додавання і віднімання числа 6. Задачі на різницеве порівняння. Побудова відрізка, довшого від даного.	143	
65.	Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 6. Розв'язування і порівняння задач на знаходження суми і на збільшення числа на кілька одиниць.	145	
66.	Вправи і задачі на засвоєння таблиць додавання. Кругові вирази.	147	
67.	Складання таблиць додавання і віднімання числа 7. Задачі на знаходження суми й остачі.	149	
68.	Розв'язування виразів і задач на засвоєння таблиць додавання і віднімання числа 7. Порівняння значень числових виразів.	151	
69.	Складання таблиць додавання і віднімання чисел 8 і 9. Задачі та вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання чисел 8, 9. Різницеве порівняння довжин відрізків.	153	
70.	Задачі на знаходження невідомого доданка, на різницеве порівняння чисел.	155	
71.	Літр. Розв'язування задач на знаходження невідомого доданка, на різницеве порівняння чисел.	157	
72.	Літр. Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання. Задачі на знаходження суми, остачі, невідомого доданка.	159	
73.	Кілограм. Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання в межах 10. Задачі на зменшення числа на кілька одиниць.	161	
74.	Кілограм. Поняття про вік людини. Вправи і задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання. Геометричні фігури.	163	
75.	Додавання і віднімання по одному і групами (частинами). Задачі на знаходження суми та на знаходження невідомого доданка.	165	
76.	Переставна властивість дії додавання. Вправи на застосування таблиць додавання і віднімання в межах 10.	167	
77.	Вправи на застосування переставної властивості дії додавання. Задачі на знаходження невідомого доданка, на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць.	169	
78.	Десяток. Повторення таблиць додавання і віднімання в межах 10.	171	
79.	Утворення і назви чисел другого десятка. Задачі на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць.	173	
80.	Лічба в межах 20. Порівняння чисел. Вправи на знаходження пропущеного числа. Розв'язування задач. Побудова відрізків заданої довжини.	175	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
81.	Складання та обчислення виразів на додавання і віднімання. Розв'язування задач. Вимірювання довжини відрізків.	177	
82.	Лічба в межах 20. Дециметр. Вправи на засвоєння таблиць додавання і віднімання в межах 10.	179	
83.	Задачі на знаходження суми, на різницеve порівняння чисел.	181	
84.	Лічба в межах 20. Складання і розв'язування задач на знаходження суми й остачі. Побудова відрізків заданої довжини.	183	
85.	Позначення цифрами чисел другого десятка. Вимірювання довжини відрізків. Задачі на знаходження суми та на збільшення числа на кілька одиниць.	185	
86.	Письмова нумерація чисел 11–20. Записування чисел під диктовку. Задачі на зменшення числа на кілька одиниць та на знаходження суми.	187	
87.	Розв'язування виразів на додавання і віднімання. Задачі на різницеve порівняння, на збільшення (зменшення) числа на кілька одиниць. Ланка ламаної.	189	
88.	Письмова нумерація чисел 11–20. Записування чисел під диктовку. Порівняння виразів. Задачі на знаходження невідомого доданка.	191	
89.	Додавання і віднімання виду $10 + 4$, $14 - 4$, $14 - 10$. Задачі на знаходження остачі.	193	
90.	Вправи на засвоєння назв чисел при відніманні. Задачі на знаходження остачі, на зменшення числа на кілька одиниць. Побудова відрізків заданої довжини.	195	
91.	Лічба в межах 20. Попереднє і наступне число. Додавання і віднімання виду: $16 + 1$, $16 - 1$. Обчислення значень виразів. Розв'язування задач.	197	
92.	Вправи на засвоєння назв чисел при відніманні. Порівняння виразів. Задачі на різницеve порівняння чисел.	199	
93.	Вправи і задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання в межах 10. Задачі на знаходження невідомого доданка.	201	
94.	Вправи та задачі на засвоєння таблиць додавання і віднімання в межах 10. Нумерація чисел в межах 20.	203	
95.	Позначення точок і відрізків буквами. Складання рівностей. Складання і розв'язування задач за малюнками.	205	
96.	Складання та читання рівностей по-різному, використовуючи подані слова. Розв'язування задач. Вимірювання і порівняння довжин відрізків.	207	
97.	Складання рівностей. Розв'язування задач на додавання і віднімання (повторення і узагальнення). Вправи на розпізнавання геометричних фігур.	209	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
98.	Узагальнена таблиця додавання і віднімання в межах 10. Доповнення чисел до 10. Самостійна робота.	211	
99.	Додавання чисел частинами. Розв'язування задач. Креслення відрізків.	213	
100.	Віднімання числа частинами. Задачі на знаходження невідомого доданка, на різницеве порівняння чисел.	215	
101.	Повторення та закріплення вивченого матеріалу. Самостійна робота.	217	
102.	Утворення та назва чисел від 21 до 39. Лічба в межах 39. Розв'язування задач.	219	
103.	Утворення та назва чисел від 40 до 80. Лічба в межах 80.	221	
104.	Утворення та назва чисел від 80 до 100. Лічба в межах 100. Розв'язування задач.	223	
105.	Лічба десятками. Утворення чисел з десятків і одиниць. Складання і розв'язування задач за малюнками.	225	
106.	Рівності. Нерівності. Міри довжини: сантиметр, дециметр, метр. Порівняння чисел. Розв'язування задач.	227	
107.	Письмова нумерація чисел першої сотні: читання чисел, записаних у нумераційній таблиці. Порівняння виразів і чисел. Розв'язування задач.	229	
108.	Тимчасова нумерація. Запис чисел у нумераційній таблиці. Таблиця чисел першої сотні. Розв'язування задач. Креслення відрізків.	231	
109.	Питання, запис і порівняння чисел першої сотні. Грошові банкноти. Гривня. Складання задачі про вартість покупки за малюнками.	233	
110.	Одноцифрові та двоцифрові числа. Попереднє і наступне числа до даного числа. Додавання і віднімання одиниці.	235	
111.	Кут. Кути і вершини многокутника. Обчислення значень виразів. Розв'язування задач.	237	
112.	Випадки додавання і віднімання, пов'язані з нумерацією чисел. Розв'язування задач та обчислення значень виразів на додавання і віднімання круглих чисел.	239	
113.	Обчислення значень виразів і розв'язування задач на додавання і віднімання круглих десятків. Порівняння круглих десятків.	241	
114.	Дні тижня. Частина доби. Розв'язування задач. Тестове опитування.	243	
115.	Знаходження невідомого зменшуваного, від'ємника. Порівняння виразу і числа. Розв'язування та порівняння задач.	245	
116.	Одиниці вимірювання часу: година і хвилина. Розв'язування задач. Складання та обчислення виразів на знаходження невідомого доданка.	247	

№ з/п	Тема уроку	№ с.	Дата
117.	Запис чисел у вигляді суми розрядних доданків. Обчислення значень виразів. Розв'язування задач.	249	
118.	Додавання двоцифрових чисел без переходу через десяток. Розв'язування задач.	251	
119.	Додавання двоцифрових чисел без переходу через десяток. Креслення в зошиті многокутників. Розв'язування задач.	253	
120.	Застосування загального правила додавання двоцифрових чисел до обчислень виду: $54 + 30$, $54 + 3$. Розв'язування задач.	255	
121.	Застосування загального правила додавання двоцифрових чисел у випадку обчислень виду $20 + 47$. Розв'язування задач.	257	
122.	Застосування різних прийомів знаходження суми двоцифрових чисел без переходу через десяток. Складання і розв'язування задачі за малюнком.	259	
123.	Порівняння виразів; виразу і числа. Складання задач за поданою схемою розв'язання.	261	
124.	Віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток. Розв'язання задач. Креслення відрізків.	263	
125.	Обернена задача (ознайомлення). Обчислення значення виразів.	265	
126.	Застосування загального правила віднімання двоцифрових чисел до обчислень виду $79 - 40$, $79 - 4$. Розв'язування задач.	267	
127.	Закріплення вивчених випадків додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток. Розв'язання задач.	269	
128.	Лічба в межах 20. Додавання з переходом через розряд. Розв'язування задач.	271	
129.	Лічба в межах 20. Віднімання з переходом через розряд. Розв'язування задач.	273	
130.	Лічба в межах 20. Закріплення прийому віднімання чисел з переходом через розряд. Розв'язування задач. Складання обернених задач.	275	
131.	Додавання і віднімання в межах 20. Розв'язування задач.	277	
132.	Лічба в межах 20. Додавання виду $7+4$, $9+4$. Розв'язування задач. Об'ємні геометричні фігури.	279	
133.	Лічба в межах 20. Знаходження значення виразів $14-6$, $6+7$. Розв'язування задач.	281	
134.	Лічба в межах 20. Закріплення прийому додавання чисел з переходом через розряд. Розв'язування задач. Самостійна робота.	283	
135.	Додавання виду $6+9$, $8+9$. Задачі на знаходження зменшеного, від'ємника.	285	
136.	Повторення і закріплення вивченого матеріалу. Підсумковий урок.	287	

**ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З ПІДРУЧНИКОМ. ПРЕДМЕТ.
ФІГУРА. ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ. ПОНЯТТЯ «БІЛЬШЕ», «МЕНШЕ»**

Мета. Ознайомити учнів з підручником «Математика». Уточнити знання і вміння називати числа від 1 до 10, лічити предмети. Дати уявлення про предмет і фігуру. Вчити учнів порівнювати групи предметів за кількістю.

*Додатковий
матеріал до уроку*

Обладнання. Демонстраційний матеріал: іграшки, таблиця _____, геометричні фігури, малюнок Барвінка з кошиком; індивідуальний матеріал: набір геометричних фігур.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Ознайомлення з підручником «Математика» та бесіда про мету уроків математики.

1. Розгляд підручника.

— Сьогодні у нас перший урок математики. На уроках математики ми вчитимемося рахувати, розв'язувати задачі і приклади. Розгляньте обкладинку підручника. Що намальовано на ній? Хто може прочитати, як називається підручник, який ви розглядаєте?

2. Слухання вірша. Бесіда про математику.

Щоб водити кораблі,
у космос літати —
треба добре у школі
математику вивчати.

— Для чого потрібно вивчати математику?

Математика — дуже важлива, цікава і потрібна всім наука. На сьогоднішньому уроці ми лічитимемо різні предмети, фігури. А хто знає назву чисел, за допомогою яких ми будемо лічити предмети або фігури? (*Декілька учнів називають числа від 1 до 10.*)

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Ознайомлення з поняттями предмет, фігура.

— За допомогою чисел можна лічити предмети або фігури. А чи знаєте ви, що належить до предметів? А що — до фігур?

Учитель виставляє на стіл іграшки: ведмедик, лисичка, мавпа, зайчик.

— Назвіть те, що я поставила на стіл. Як можна назвати все це одним словом? (*Предмети.*) Назвіть предмети, які є в нашому класі, у ваших портфелях.

На набірному полотні вчитель виставляє геометричні фігури: квадрат, трикутник, круг.

— Назвіть, що я виставила. (*Учні називають кожен фігуру.*) Як назвати це одним словом? (*Фігури.*)

2. Робота з лічильним матеріалом.

У кожного учня набір геометричних фігур. Учні викладають з коробки по одній фігурі, перелічують їх уголос. Викладають відповідну кількість кружечків, трикутників і порівнюють їх.

3. Лічба предметів.

— До нас завітав казковий герой Барвінок. У кошику він приніс вам гостинці. (*На набірному полотні вчитель виставляє силуетні малюнки яблук, груш, слив.*)

— Назвіть, що приніс Барвінок. Полічимо предмети кожної групи. Скільки яблук? груш? слив? Чого більше: яблук чи груш? чого менше: груш чи слив?

4. Лічба предметів за таблицею №1.

— У лісовій школі теж розпочалися заняття. Мудра Сова проводить урок математики. Назвіть тварин, які прийшли у лісову школу. Скільки їжачків? зайчиків? лисочок? білочок? Скільки птахів? Кого більше: зайчиків чи їжачків? Кого менше: білочок чи лисочок? На скільки менше?

5. Робота з підручником (с. 3).

Виконання завдань 1–4.

IV. Фізкультхвилинка.

Виростем великими (*стають навшипиньки, руки вгору*) —
яблук нарвемо (*імітують рухи зривання яблук обома руками*).
У плетені кошики (*розводять руки в сторони*)
ми їх складемо (*присідають, імітують складання яблук*).

V. Робота в зошиті. Ознайомлення із зошитом №1 (с. 1).

Учитель ознайомлює учнів із зошитом №1, пояснює, як з ним працювати.

1. Гра «Допоможи Барвінкові знайти дорогу до школи».

2. — Назвіть кожний предмет. Розмалуйте ті предмети, які потрібно взяти до школи.

3. — Назвіть зображені фігури. Полічіть тільки круги, чотирикутники, трикутники.

4. Вправа на вироблення графічних навичок.

VI. Вправа з логічним навантаженням.

До класу зайшли Марина, за нею Ярина, потім Гнат. Скільки всіх хлоп'ят?

VII. Весела лічилка.

Раз — ялинка.

Два — дубок.

Три — березовий гайок.

А чотири — це травиця.

П'ять — мурашка-трудівниця.

Шість — колючий їжачок.

Сім — грибок-боровичок.

Вісім — білка.

Дев'ять — пташка.

Десять — квіточка ромашка.

VIII. Підсумок уроку.

**ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ. ВЛАСТИВОСТІ ПРЕДМЕТІВ
(ВЕЛИКИЙ, МАЛИЙ, ВИСОКИЙ, НИЗЬКИЙ).
ВІДНОШЕННЯ МІЖ ПРЕДМЕТАМИ
(БІЛЬШИЙ, МЕНШИЙ, ВИЩИЙ, НИЖЧИЙ, ОДНАКОВІ)**

Додатковий
матеріал до уроку

Мета. Вчити дітей розрізняти предмети за розміром; розкрити відношення між предметами (*більший, менший, однакові*). Формувати навички лічби.

Обладнання. Демонстраційний матеріал: малюнок білочки, предметні малюнки, таблиця № 7, 9, іграшки; індивідуальний матеріал: набір геометричних фігур, палички.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого.

Лічба предметів.

На набірному полотні 6 малюнків лісових горіхів і 5 малюнків шишок.

Учитель читає вірш:

Білочка-умілочка —
добра господиня.
В неї є горішки,
шишок повна скриня.
От метнулась білочка,
заховалась в скриньці.
Це вона готує
нам усім гостинці.

Учитель вивішує малюнок білочки.

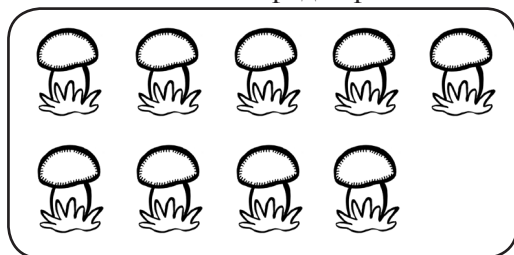
— Білочка приготувала вам гостинці — цікаві завдання.

— Скільки горішків? Скільки шишок? Чого більше? Менше? Що треба зробити, щоб їх стало порівну? Відкладіть стільки паличок, скільки шишок, горіхів.

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Робота з демонстраційним матеріалом.

На набірному полотні виставлено 2 ряди грибочків.

— Полічіть гриби у кожному ряді зліва направо, справа наліво. Білочка просить вас сказати, скільки грибів у кожному ряді. В якому ряді грибів більше? На скільки більше?

2. Гра «Магазин».

На столі виставлено іграшки, предмети (великі та малі). Щоб «купити» іграшку чи предмет, учні повинні сказати, якого розміру предмет їм потрібен.

3. Порівнювання за розміром предметів інтер'єру класу (парти і шафи, стола і стільця тощо).

4. Робота з таблицею №7.

— Розгляньте малюнок. Назвіть тварин, зображених на малюнку. Це свійські тварини.

— Хто великий? Хто малий? Хто більший за корову? Хто менший за коня? Хто найменший? Які тварини однакові за величиною? Назвіть усіх тварин від найвищого до найнижчого.

5. Робота з підручником (с. 4).

6. Робота з таблицею № 9.

IV. Фізкультхвилинка.

Повторити лічилку, вивчену на попередньому уроці.

V. Робота в зошиті (с. 4).

VI. Вправи на закріплення вивченого.

1. Учитель вивішує малюнки тварин: ведмідь, вовк, заєць, їжак.

— До білочки прийшли гості. Полічіть, скільки гостей прийшло до білочки. Назвіть усіх звірят від найменшого до найбільшого і від найвищого до найнижчого.

— Викладіть стільки паличок, скільки тварин на малюнках.

2. Гра «Упорядкуй».

— Допоможіть білочці упорядкувати фігури.

Перед учнями безсистемно розкладено геометричні фігури (різні за кольором, формою, розміром). Треба викласти їх у ряди, згрупувавши за певною ознакою.

VII. Підсумок уроку.

**ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ. ПОНЯТТЯ «ВИСОКИЙ», «НИЗЬКИЙ»,
«НА», «ПІД», «ВГОРУ», «ВНИЗ».**
ПІДГОТОВЧІ ВПРАВИ ДО НАПИСАННЯ ЦИФР

*Додатковий
матеріал до уроку*

Мета. Формувати в учнів навички лічби. Вчити порівнювати предмети за величиною; розрізняти предмети за розміщенням. Розвивати логічне мислення.

Обладнання. Індивідуальний матеріал: набір геометричних фігур; демонстраційний матеріал: предметні картки, силуетні малюнки яблук, груш, таблиця № 3.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Називання чисел від 1 до 10. Повторення лічилки «Раз — ялинка. Два — дубок...»

2. Лічба предметів.

На набірному полотні силуетні малюнки птахів: дві синички, три горобчики, один снігур, чотири ластівки.

— Скільки всього синичок? Скільки ластівок? Скільки снігурів? Горобчиків? Скільки всього птахів? Яких птахів більше?

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Порівнювання груп предметів за малюнками.

На набірному полотні силуетні малюнки яблук (*6 червоних і 5 жовтих*).

— Полічіть окремо червоні яблука й жовті. Скільки червоних? Скільки жовтих? Кількість яблук різна, неоднакова.

Учитель виставляє 4 зелені і 4 жовті груші (*предметні картки*).

— Полічіть окремо зелені й жовті груші. Скільки зелених? Скільки жовтих? Кількість зелених і жовтих груш однакова, тобто їх по 4. Або зелених груш стільки, скільки жовтих.

2. Робота з індивідуальним матеріалом.

У кожного учня коробка з геометричними фігурами. В один ряд на парті діти викладають п'ять квадратів. Нижче — чотири трикутники. Учні повинні визначити, однакова чи неоднакова кількість фігур. Фігури розкладені по-різному, а тому дітям важко визначити. Потім розкладають так: під кожним квадратом — трикутник. (*Учитель показує на дошці.*) Учні легко визначають, однакова чи неоднакова кількість фігур.

— Чого більше — квадратів чи трикутників? На скільки більше? Чого менше? На скільки менше? Що треба зробити, щоб трикутників стало стільки ж, скільки квадратів?

3. Порівняння предметів за величиною.

4. Робота з підручником (с. 5).

1. Розгляньте малюнок. Скільки редисок на малюнку? морквин? цибулин? буряків? Чого більше: редисок чи буряків? цибулин чи морквин? Перевірте, чи правильно позначено кількість паличок.

2. Який будинок найвищий? Який найнижчий? Який будинок найширший? Які будинки однакової довжини? однакової висоти?

3. За малюнками учні визначають, де розміщені предмети.

4. Вправи на вироблення графічних навичок за зразком, поданим на дошці та в підручнику.

IV. Фізкультхвилинка.

Раз! Два! Три! Чотири! П'ять!
Час прийшов відпочивать.
Тож піднімем руки вгору,
ніби глянемо на зорі.

А тепер всі руки в боки,
як коники — скоки-скоки!
Десять! Дев'ять! Вісім! Сім!
Час за парти нам усім.

V. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Робота з таблицею № 3.

2. Робота в зошиті (с. 5).

1) Лічба предметів. Порівнювання груп предметів. (Завдання 1-3.)

2) Написання паличок. (Завдання 4.)

VI. Весела лічба.

Учитель читає запитання, учні малюють відповідну кількість кружечків.

— Скільки сонечок на небі?

— Скільки очей у птаха?

— Скільки вогників на світлофорі?

— Скільки коліс у машини?

— Скільки пальців на одній руці?

— Скільки кольорів у веселки?

VII. Підсумок уроку.

ПОРЯДКОВА ЛІЧБА. ПОНЯТТЯ «ЗЛІВА — НАПРАВО», «СПРАВА — НАЛІВО», «ОДИН», «ВСІ», «РЕШТА», «КОЖНИЙ», «ВИЩИЙ — НИЖЧИЙ». ПІДГОТОВКА ДО НАПИСАННЯ ЦИФР

Додатковий матеріал до уроку

Мета. Пояснити учням порядкове значення чисел. Формувати навички лічби. Формувати уміння називати кожен предмет, один, усі, решту предметів. Вчити учнів лічити предмети. Розвивати логічне мислення.

Обладнання. Демонстраційний матеріал: силуетні малюнки, геометричні фігури; індивідуальний матеріал: палички, таблиця № 5.

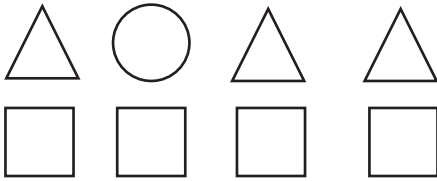
Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Гра «Зайвий предмет».

На набірному полотні виставлено ряди фігур.

— Скільки фігур у верхньому ряду? у нижньому? Що можна сказати про їх кількість? Яка фігура «зайва»? Чому?

2. Весела лічба.

— Послухайте вірш, відкладіть стільки паличок, скільки речей купив папуга Гоша.

У папуги Гоші
було трохи грошей.
Він на них собі купив:
чобітки, пальто і бриль,
й парасольку на додачу.
Скільки всіх нових речей
він повіз собі на дачу?

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Робота з демонстраційним матеріалом.

На набірному полотні силуетні малюнки: лисичка, зайчик, білочка, їжачок, ведмідь.

— Назвіть найвищу тварину, найнижчу.

— Полічіть звірят зліва направо. Хто стоїть першим? Який за порядком їжачок? Назвіть якусь одну тваринку. Назвіть решту тварин. На якому місці ведмідь? Хто стоїть третім?

Учні вправляються у вимові слів: *перший, другий, третій, четвертий, п'ятий.*

— На що вказують ці слова? (*На порядок розміщення.*) Ми називали звірят зліва направо.

— Полічіть звірят справа наліво. Що змінилося?

Висновок: щоб правильно визначити порядковий номер предмета, треба знати, в якому порядку потрібно перелічувати. Якщо напрям лічби не зазначається, то лічать зліва направо.

2. Робота з підручником (с. 6).

1) Учні лічать кружечки зліва направо. Визначають, на якому місці зелений кружечок. Лічать окремо трикутники, чотирикутники.

2) Учні називають якусь одну пташку, решту птахів. Лічать птахів зліва направо. Визначають, на якому місці ластівка. Лічать птахів справа наліво, визначають, на якому місці тепер ластівка.

3) Учні називають звірят від найнижчого до найвищого, визначають, між якими звірятами знаходиться мишеня.

- 4) Вправа з логічним навантаженням.
5) Учні знаходять відмінності на малюнках.
6) Написання паличок за зразком.

3. Фізкультхвилинка.

Один, два — дерева.
Три, чотири — вийшли звірі.
П'ять, шість — пада лист.
Сім, вісім — птахи в лісі.
Дев'ять, десять — це сунічки
підвели червоні личка.

IV. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Робота з таблицею № 5.

2. Робота в зошиті (с. 6).

1. Виконання вправ на взаємне розміщення предметів у просторі. (*Завдання 1–3.*)

3. Написання паличок за зразком.

V. Задача-жарт.

Летять гусенята: один попереду, два позаду,
два попереду, один позаду,
один між двома і три в ряд.
Скільки всіх гусенят? (3)

— Викладіть стільки паличок, скільки летіло гусенят.

VI. Підсумок уроку.

ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ. РОЗМІЩЕННЯ ПРЕДМЕТІВ (ЛІВОРУЧ, ПРАВОРУЧ). РОЗРІЗНЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ЗА РОЗМІРОМ

Мета. Вдосконалювати навички лічби. Розкрити властивості предметів, які різняться за розміром (*довгий, короткий*). Вчити розрізняти предмети за розміщенням (*ліворуч, праворуч*).

Додатковий матеріал до уроку

Обладнання. Силуетний малюнок Петрушки, таблиця, предметні малюнки, іграшки, роздатковий матеріал: картонні смужки, палички, таблиця № 6.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Гра «Стук-стук».

Учитель чітко стукає певну кількість разів, а діти викладають відповідну кількість паличок.

2. Лічба предметів.

На набірному полотні силуетний малюнок відомої дитячої іграшки Петрушки, складений з геометричних фігур.

– Діти, до нас на урок завітав Петрушка. Він пропонує вам назвати геометричні фігури, з яких він складений.

– Полічіть, скільки кружечків, трикутників, чотирикутників. Яких фігур найбільше? Яких найменше?

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Фронтальна робота.

– Покажіть Петрушці праву руку, ліву руку. Встаньте й поверніться вправо, вліво. Назвіть предмети у нашому класі, що містяться справа, зліва.

– Розмістіть на набірному полотні малюнки: зліва від Петрушки зайчика, справа — ведмедика. Хто знаходиться посередині?

2. Гра «Знайди предмет».

Учитель заздалегідь розкладає іграшки в різних місцях класу і звертається до дітей: «Підеш вперед — знайдеш м'яч, — праворуч — кубик, ліворуч — скакалку».

Викликаний учень збирає всі речі і розповідає, куди він шов і що знайшов.

3. Порівнювання смужок за довжиною.

У кожного учня картонні смужки різного кольору і різної довжини. Учні розглядають смужки і визначають, чим вони відрізняються.

– Чи однакові смужки? Чим вони відрізняються? Порівняємо їх. Як це зробити? (*Учні прикладають одну смужку до другої.*) Що можна сказати про ці смужки? (*Одна смужка довшіа, а друга — коротшіа.*)

4. Порівнювання предметів за довжиною.

Учитель показує предмети різної довжини: олівці, палички, коробки, стрічки і т.п. Учні визначають, який предмет найдовший, а який найкоротший.

IV. Розвиток математичних знань.

1. Робота з підручником (с. 7).

1) За малюнками учні визначають, скільки риб пливе ліворуч, а скільки — праворуч.

2) Назвати зображені предмети одним словом.

3) За малюнками іграшок визначають, які предмети найдовші (найкоротші), найвищі (найнижчі).

4) Учні лічать всі м'ячі; великі та малі. Пишуть в зошиті стільки полицок, скільки малих м'ячів.

5) Учні визначають, за якою ознакою фігури розподілено на групи.

6) Вправа з логічним навантаженням. (Галинка — найвища, Маринка — найнижча.)

2. Закріплення вивченого матеріалу.

1) Робота з таблицею № 6.

2) Робота в зошиті (с. 7).

V. Цікаві вправи.

1. Загадка.

Відгадай, як звать наш дім.

Все про нього розповім.

Голки має коротенькі

і колючки, хоч маленькі.

Всім знайомі ці гілки,

й шишки довгі, мов свічки. (Ялинка)

2. Гра «Будівельник».

— Побудуйте з лічильних паличок високу і низьку ялинки; довгий і короткий кораблики.

VI. Підсумок уроку.

ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ. ПОНЯТТЯ «ВГОРІ», «ВНИЗУ», «ПОСЕРЕДИНІ», «ЗЛІВА», «СПРАВА», «ПРАВИШЕ», «ЛІВИШЕ», «МІЖ», «ПОРЯД». ПІДГОТОВКА ДО ПИСЬМА

Додатковий матеріал до уроку

Мета. Вчити учнів порівнювати групи предметів за кількістю. Формувати навички лічби. Навчати учнів розрізняти предмети за розміщенням. Розвивати логічне мислення, увагу.

Обладнання. Демонстраційний матеріал: силуетні малюнки, таблиця №6, геометричні фігури, предметні картки; індивідуальний матеріал: палички, набір фігур для лічби, таблиця № 4.

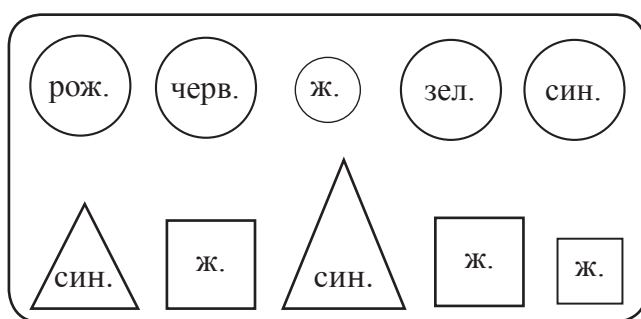
Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого матеріалу.

Лічба предметів.

1. На набірному полотні виставлено геометричні фігури.

— Полічіть кружечки зліва направо. На якому місці зелений кружечок? Якого кольору маленький кружечок? останній кружечок? Полічіть фігури у нижньому ряді. Скільки квадратів? Скільки трикутників? Покажіть великий трикутник, маленький квадрат.

2. Гра «Хто що полічив?»

На набірному полотні предметні малюнки: 2 мишки, 1 колосок, 3 метелики.

— Котик, півник і курчатко лічили предмети. На запитання «скільки» півник відповів «один», курчатко — «три», а котик — «два». Що лічив кожен із них?

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Робота з лічильним матеріалом.

— Покладіть 6 кружечків, а під ними — 4 квадрати. Чого більше? Чого менше? Два кружечки «зайві» (вони не мають пари). Отже, кружечків більше. Квадратів не вистачає, щоб утворити пари з кружечками. Отже, квадратів менше, ніж кружечків. Що треба зробити, щоб кружечків і квадратів стало порівну?

2. Робота з таблицею № 4.

3. Робота з підручником (с. 8).

1) Розгляньте малюнок. Де спить хлопчик; дівчинка; собака; кіт? Скільки тварин на малюнку?

2) Учні розглядають малюнки, відповідають на запитання.

3) Виконати вправу за зразком.

4) Вправи з логічним навантаженням.

IV. Фізкультхвилинка.

V. Робота в зошиті (с. 8).

VI. Самостійна робота.

1. Математичний диктант (для обох варіантів).

Намалювати відповідними позначками.

— Скільки сонечок на небі? (☀)

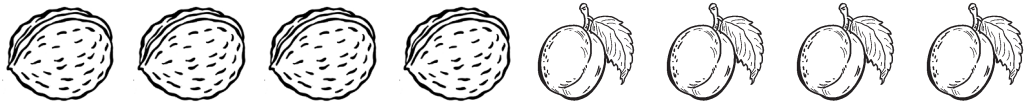
— Скільки очей у людини? (○○)?

— Скільки коліс у машини? (●●●●)?

- Скільки пальчиків на одній руці? (|||||)?
- Скільки кольорів у веселки? (- - - - -)

Варіант 1

- Обвести в одному рядку 5 клітинок, а в другому — на 1 клітинку менше.
- Змінити малюнок так, щоб слив стало більше, ніж горіхів.

- Полічити, скільки морквин на малюнку. Написати стільки ж паличок. Обвести третю і п'яту палички.

Варіант 2

- Намалювати в одному рядку 4 кружечки, а в другому — на 1 більше.
- Змінити малюнок так, щоб трикутників стало менше, ніж квадратів.

- Полічити, скільки листочків на малюнку. Написати стільки ж паличок. Обвести другу і четверту палички.

VII. Гра «Зайчєнята і ялинка».

Учитель читає вірш і виставляє на набірному полотні силуетні малюнки зайчиків.

Зайчєнята — сірі спинки —
заховались за ялинки,
а оцих зайчаток п'ять
на галявині сидять.
Не ховаються в затінок,
бо нема у них ялинок.
Нумо, діти, допоможіть,
їм ялинки посадить.

— Скільки зайчиків? «Посадить» кожному зайчику ялинку. (Учні під кожним зайчиком викладають силуетні малюнки ялинок.) Що можна сказати про кількість зайчиків і ялинок? Що треба зробити, щоб ялинок стало більше?

VIII. Підсумок уроку.

Практичні вправи.

У кожного учня аркуш паперу. Покажіть верхню частину аркуша, нижню частину. У верхній частині намалюйте сонечко, хмаринку. У нижній — квіточку, грибочок. А посередині — хатинку.

ОДИН І БАГАТО. ЧИСЛО. ЦИФРА. ПОЗНАЧЕННЯ ЧИСЕЛ ЦИФРАМИ. ПІДГОТОВКА ДО НАПИСАННЯ ЦИФР

Мета. Навчати учнів виділяти одиничні предмети і сукупності предметів, бачити їх у навколишній діяльності. На основі практичних дій з предметами формувати в учнів вміння лічити предмети. Вчити співвідносити число з кількістю предметів. Ознайомити з цифрами.

Обладнання. Демонстраційний матеріал: предметні картки, таблиця № 8, набір цифр; індивідуальний матеріал: набір геометричних фігур, набір цифр.

Додатковий матеріал до уроку

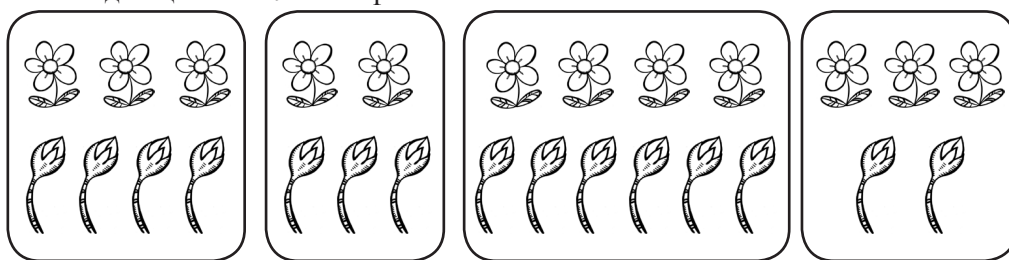
Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого.

Гра «Знайди зайве».

На дошці виставлено картки.

— Розгляньте першу картку. Квіточок більше чи менше, ніж бутонів? А що можна сказати про квіточки на другій картці? На третій? (*Їх теж менше.*) А на четвертій? (*Їх більше, ніж бутонів.*) То яка картка «зайва»? Чому?

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Відгадування загадок.

- Голочок багато, а жодною не шиє.

(*Їжак*)

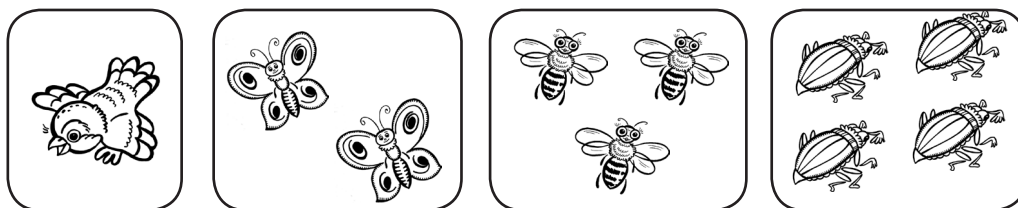
— Чого багато в їжачка?

- Один баранець пасе багато овець.

(*Місяць і зорі*)

— Чи можна полічити зірочки на небі? Чому? Що на небі тільки одне?

2. Робота з демонстраційним матеріалом. На набірному полотні предметні картки.

— Скільки різних предметів намальовано? Яких предметів по одному? Яких по два? Яких багато?

3. Пояснення вчителя.

— Кожне число має свою назву. Для позначення чисел на письмі є спеціальні знаки — цифри.

На набірному полотні під кожною предметною карткою вчитель виставляє відповідну цифру.

— Число 1 позначають одиницею, записаною під карткою з малюнком горобчика. Двійка записана під карткою із зображенням метеликів. Яке число вона позначає? Яка цифра записана під третьою карткою? Що вона означає? Якою цифрою треба позначити кількість жучків на четвертій картці? Знайдіть її у касі цифр.

4. Вправи на співвіднесення цифри з кількістю предметів.

У кожного учня набір геометричних фігур.

Учитель показує картки з цифрою, а учні відкладають на партах відповідну кількість фігур.

Учитель показує картки з малюнками предметів, а учні піднімають картки з відповідними цифрами.

5. Робота з таблицею № 8.

IV. Фізкультхвилинка.

Руки на пояс ставим усі.

Будем стрибати, мов горобці.

Скік вперед і скік назад (*6 разів*).

Крильця вниз всі опустили

і на місці походили.

V. Робота з підручником (с. 9).

1. Розгляньте малюнок. Скільки парасольок зліва? Скільки справа? Яких речей по дві? А по одній? Яких речей багато?

2. Полічіть кружечки в кожній групі. Числа позначені цифрами. Якою цифрою позначимо кількість зелених кружечків?

3. Намалюйте у зошиті стільки кружечків, скільки їх на довшому шарфі.

4. Вправа з логічним навантаженням.

VI. Робота в зошиті (с. 9).

VII. Підсумок уроку.

**ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ. СПІВВІДНОШЕННЯ ЦИФРИ І ЧИСЛА.
ПОНЯТТЯ «БАГАТО», «ОДИН».**

Мета. Формувати навички лічби. Вчити учнів співвідносити число з кількістю предметів.

*Додатковий
матеріал до уроку*

Обладнання. Демонстраційний матеріал: таблиця № 14, малюнок їжачка, предметні малюнки; індивідуальний матеріал: палички, набір цифр.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повторення вивченого матеріалу.

1. Лічба предметів.

— Послухайте загадку. Полічіть, скільком звірятам кравець пошив одяг і взуття. Відкладіть стільки ж паличок.

У лісі є кравець чудовий,
шиє звірам він обнови.
Для ведмедя — кожушки,
для лисички — чобітки,
для кунички — рукавички,
і для білочки — спіднички,
зайцю — валянки на лапки,
і для вовка теплу шапку.
Ще й собі пошив піджак ...
Хто кравець такий? (*Їжак*)

I. Січовик

2. Робота з демонстраційним матеріалом.

— Діти, до нас завітав їжачок. (*Учитель прикріплює на дошці малюнок їжака і предметні малюнки: 2 рукавички, 3 спіднички, 4 шапки, 1 плаття, 2 шкарпетки.*)

Їжачок просить допомогти йому полічити окремо рукавички, шапки, спіднички, плаття, шкарпетки, які він пошив для звірят.

— Скільки шапочок? Скільки спідничок? Яких речей по дві? А по одній? Яких речей багато? Скільки їх?

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Робота з таблицею № 14.

— Зайчик тримає цифру 3, їжак — 6, котик — 2, журавель — 4, білка — 5. Що лічила білка? Їжак? Котик? Журавель? Зайчик?

2. Робота з лічильним матеріалом.

а) Учитель показує картки з цифрою, а учні відкладають на партах відповідну кількість паличок.

б) Учитель показує картки з малюнками предметів, а учні піднімають картки з відповідними цифрами.

3. Робота з підручником (с. 10).

1) Учні розглядають малюнки квітів. Називають цифри, якими позначено число квіток.

2) Учні розглядають малюнки.

— Скільки на малюнку жолудів? горіхів? Скільки звірят? Що лічила білка? Що лічив їжак? Що лічила мишка?

3) справа одна полуниця. А зліва?

4) Учні розглядають геометричні фігури, визначають, яка фігура зайва.

5) Підготовча вправа до написання цифри 2.

IV. Фізкультхвилинка.

V. Робота в зошиті (с. 10).

«Перевір себе» (с. 11).

VI. Цікаві вправи.

1. Весела лічба.

Дві Оленки, три Ганнусі,
дві Яринки і Настуся
козубочки узяли
та гриби збираць пішли.
Біг позаду пес Кудлатик,
рагував отих дівчаток.
Добре, мабуць, рагував —
довго чулось: «Гав, гав, гав ...»

— Скажіть адным словам, скількі дівчаток пішло збiрати гриби. (*Багато.*)

— А скількі песиків бігло за ними? (*Один.*)

2. Вірш.

А у сонця є сестрички,
і веселе в нього личко.
Ясні зірочки малі
веселять його вгорі.

Л. Савчук

— Скількі сонечок на небі? А зірочок?

VII. Підсумок уроку.